

La Coral del Joncar: més de vint anys de cant coral al barri de Poblenou

La Coral del Joncar nasqué la tardor de l'any 1982, concretament el 27 d'octubre, data del primer assaig del que després fou la coral. La iniciativa en troncava amb una llarga i prolífica tradició de cant coral del barri del Poblenou, una tradició cantaire que, d'altra banda, fou pròpia dels barris populars i obrers d'arreu de Catalunya. En el nostre barri sovintejaren grups corals vinculats a parròquies com ara la de Sant Francesc i la de Santa Maria. També hi hagué Cors de Clavé i l'Orfeó Virolai, vinculat al Centre Moral i Cultural, que deixà d'existir cap al 1965, i tota aquesta tradició va anar morint de mica en mica. Per tant, el naixement de la Coral del Joncar omplí un buit cultural al barri pendent de feia força anys.

Aquest buit contrastava amb la realitat del moviment coral arreu de Catalunya, que era molt dinàmic. Fins i tot al districte de Sant Martí, el cant coral estigué ben arrelat: el 1988 se celebrà la VIII Trobada Coral de Sant Martí de Provençals, en la qual van participar fins a nou corals d'arreu del districte. Dins de Sant Martí cal destacar l'Orfeó Martinenc, que el 1989 celebrà el seu vuitantè aniversari.

La Coral del Joncar nasqué de la crida al barri de tot aquell poblenoví que tingués inquietuds musicals, per iniciar una coral al Poblenou. L'esperit inicial fou crear una coral popular amb la gent del barri sense tenir en compte edats. El 15 d'octubre de 1982 hi hagué una primera trobada als locals de la parròquia de Santa Maria del Taulat, per decidir què es feia. La veu va córrer de tal manera (com acostuma a passar en aquest barri) que la trobada fou tot un èxit: s'hi aplegaren una quarantena de joves i no tan joves, alguns amb experiència

en altres corals, altres principiants que volien participar. Alguns s'encarregaren de buscar director i el dia 27 d'octubre ja es feia el primer assaig, sota la direcció de Josep Maria Minguell i Rosselló, alhora cantaire de la Coral Sant Jordi.

Gairebé un any després d'iniciar els assaigs, la Coral del Joncar feia una presentació concert amb la participació del Cor Llevant, dirigit per Maria Teresa Giménez. Fou el 15 d'octubre de 1983 a Santa Maria del Taulat, davant de pares, mares, germans i veïns en general.¹ Durant el concert no hi va faltar l'anècdota: el director Josep Maria Minguell va perdre les ulleres (que li sortiren disparades per terra) a causa de l'èmfasi i l'energia amb què dirigia.

D'aquesta manera es posava en marxa la Coral del Joncar, que ja feia vora un any que assajava cada dimecres a la sala gran de Santa Maria, tot i que aviat, i atès que no disposaven de local propi, passaren a fer els assaigs a l'Ateneu Popular La Flor de Maig. El 1991, ja inaugurat el Centre Cívic Can Felipa gràcies a la mobilització dels veïns i les veïnes del barri, la Coral del Joncar passà a assajar allà, on continua avui en dia.

Cap al maig del 1983, el director inicià un seguit de proves musicals per tal de calibrar les facultats naturals de cada membre, i molts van fer cursos de lectura de partitura i de suport musical, alguns acompanyats de Montserrat Segarra, que n'ofertí l'oportunitat. Des del primer dia es van plantjar que no volien ser una coral professional, sinó que l'esperit era ser una coral de barri amb gent aficionada al cant, i així ho han anat mantenint al llarg d'aquests vint anys i escaig. Als inicis treballaren un reper-

tori variat, propi del cant coral, amb música popular, religiosa, romàntica i cançons.

Durant el 1984, i després del concert inicial, la Coral del Joncar va tenir una intensa activitat musical, dins i fora del Poblenou. Es fan concerts a Terrassa, a les Festes de Maig del barri, i es participa a la IV Trobada Coral de Sant Martí de Provençals, juntament amb altres corals del districte, a la Festa del Sagrat Cor i a la Festa Major del barri, dins del sisè concert anual que organitzava la ja desapareguda Associació de Veïns del Taulat. També participa a les Festes de la Mercè d'aquell any, en un concert conjunt amb corals d'arreu del Barcelonès a la plaça del Rei, i en un seguit de concerts simultanis celebrats a la plaça de Sant Felip Neri, a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i a la plaça de Sant Just.

A banda d'això, també s'anava a cantar per festes majors de pobles, per molts casaments, per festes de Nadal i revetlles. A les sortides, a banda de passar-ho bé i agafar experiència, sovint els pagaven i això servia per finançar coses. Una vegada es féu un concert al Pati dels Tarongers de la Generalitat davant de l'"Honorable", que pel que es conta s'adormia.

Durant el 1985, la coral inicia la preparació del muntatge *Passio Domini Nostri Jesu Christi*, una adaptació de la *Passió segons Sant Mateu*, on s'alterna narració gregoriana de la Passió amb respostes polifòniques de Tomás L. de Victoria, responsoris de Narcís Casanovas i altres cants gregorians. Amb la col·laboració del Grup de Cant Gregorià de l'Ateneu de Sant Just Desvern, solistes vocals i instrumentistes professionals, el maig d'aquell any s'enregistra el muntatge als estudis Maraton Studio en format cas-

Debut de la Coral del Joncar. Església de Santa Maria del Taulat. 15 d'octubre de 1983. FOTO: FRANCESC FARRIOLS

Trobada Coral de Sant Martí de Provençals, a l'església de Sant Martí del Clot, juntament amb la Coral L'Alosa, la Coral Sinàulia, la Coral Sambuca, l'Orfeó Martinenc i la Coral del Casal d'Avis de Sant Martí de Provençals, totes del mateix districte.

La coral també participà en els actes de celebració del centenari de la rambla del Poblenou, el 1986, organitzant un concert popular de cant coral a l'església de Sant Bernat Calvó. Curiosament, la coral sortí a la televisió dues o tres vegades. Eren les misses de TV2, que es retransmetien els diumenges i que als inicis els va anar bé per agafar experiència i donar-se a conèixer, tot i que després ho van deixar córrer perquè no els compensava haver de fer tants assaigs extres per sortir un moment a la televisió.

El 1987, el director Josep Maria Minguell deixà la coral i, a partir del curs 1987-1988, la direcció passà a mans del jove director Jordi Llobet, també cantaire, que en aquell moment tenia vint anys. Aquell mateix Nadal del 1987, concretament el 20 de desembre, es presentà a l'església de Santa Maria del Taulat *El Poema de Nadal* de Josep Maria de Sagarra, il·lustrat amb nades catalanes, juntament amb "quatre cançons de procedències ben diverses [que] serviran per iniciar-lo; són com un itinerari musical que arrenca al Brasil, passa per Galícia, arriba a Catalunya i

set, una cinta que, "pel moment en què ens trobàvem, de començar, va sortir prou bé", com comenta l'actual presidenta de la coral, Dolors Clarós.² La peça també es cantà dins del Cicle de Concerts Corals de la parròquia de Santa Anna, el 27 de maig de 1985.

Des de bon començament, la Coral

del Joncar es federà a la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC), que donava suport a les corals oferint partitures, concerts i, en definitiva, facilitats als nous grups que anaven sorgint, posant-los en contacte amb altres corals.

El juny del 1985 es participà a la V

acaba al nostre Poblenou", tal com informava el programa.

Amb el nou director s'introdueix al repertori cant popular català, nadales, repertori alemany i adaptacions dels Beatles. El juny del 1988 organitzaren la celebració del seu cinquè aniversari, amb el cicle *Música al Poblenou*, integrat per tres sessions de música clàssica popular i el concert de cloenda, que se celebrà el 4 de juny a Santa Maria del Taulat. Durant aquells dies foren convidats al barri cantaires del cor islandès Skagfirska Songsveitin, provinent de Reykjavík, que participaren amb la Coral del Joncar al recital de cloenda del cinquè aniversari. D'aquest aniversari també en va néixer la secció infantil, els Galifardeus del Poblenou, de la qual es féu càrrec el mateix Jordi Llobet. Posteriorment van ser dirigits per Mercè Viña, amb el nom del Joncar Petit.

El novem bre del mateix any, es participà a la VIII Trobada Coral de Sant Martí de Provençals, i el desembre s'oferi un concert de Nadal a Santa Maria del Taulat.

La coral actuà a Sant Miquel de Cuixà, en el marc del mil·lenari de Catalunya i la commemoració de Sant Pere d'Orsèol. Fou el gener del 1989, al costat de l'Orfeó de Sants i l'Escolania de Montserrat. Per a la sortida, s'organitzaren autocars des de Sants i Poblenou.

Amb el temps, i per diferents circumstàncies, la gent va anar plegant i la coral passà un mal moment, i el 1989 quedaven uns set membres en actiu. Després de la marxa del director, semblà que la coral havia de desaparèixer. En aquell moment, els pocs que quedaren es van plantejar si havien de plegar o bé buscar director i anar-se trobant: van decidir conti-

Un altre moment de la primera actuació
la Coral del Joncar. 15 d'octubre de 1983.
FOTO FRANCESC FARRIOLS

nuar quedant els dimecres fent classes de música amb la Fina Vives fins que no arribés un nou director.

El febrer del 1990, Víctor Frigola es féu càrrec de la coral. Amb ell s'amplià i es renovà el repertori, es van incorporar obres del Renaixement castellà i es va donar un impuls al projecte de la Coral del Joncar. De mica en mica, la situació es va anar normalitzant i es van anar recuperant cantaires, alguns de nous, altres antics que van anar tornant. Durant el curs 1992-1993, i dins de la celebració del desè aniversari, es preparà el *Gloria* d'Antonio Vivaldi, acompanyats per l'orquestra Capella Acadèmica de Barcelona. El curs 1995-1996, juntament amb la Coral Cantúria, treballà en la *Missa en sol major* de Franz Schubert i, el 1998, ofereixen acompanyats de la Camerata Poblenou la *Missa brevis en si b major* KV275 de Mozart, en el concert commemoratiu del quinze aniversari de la coral.

Els últims anys, la Coral del Joncar ha organitzat les quatre edicions de la Trobada de Gospel i Cançó Angloa-

mericana al Poblenou, en les quals també ha participat.

Actualment, el repertori conté peces que van del Renaixement a la música contemporània: Juan del Encina, Dowland, Vivaldi, Bruckner, Fauré, Villalobos, Taltabull, Britten, Gounot, Duruflé, etc.

Fa uns tres anys, la coral presentà un projecte a l'Ajuntament amb l'objectiu d'oferir al barri una escola d'aprenentatge musical, i ara se n'està esperant resposta. L'octubre del 2002, la Coral del Joncar celebrà el seu vintè aniversari i actualment en formen part uns quaranta cantaires.

FERRAN AMORES CHAVES

NOTES

1. Aquesta presentació concert aparegué a *El Periódico* el 18 d'octubre de 1983.
2. Entrevista realitzada a Dolors Clarós, juny del 2004.